

Másfél hete [zárta be kapuit az udvarhelyi kultúrélet eddig biztos pontjának tekinthető romkocsmá](#), a G. Café. Azóta megszólalt régi bérlő, az új működtető, [indult](#) a G.

Egyesület programjaiért,
[Facebook-bejegyzésben mondta el](#)

Sárik Péter

Fonogram-díjas dzsessz-zongoraművész gondolatait a zárásról, vagy éppen

Falusi Mariann

dzsesszénekes, a

Pa-Dö-Dö

együttes tagja, aki már annyit hallott a helyről, hogy egyszer szívesen énekelne itt.

Minket inkább az érdekelt, hogy érzik magukat azok, akik „otthontalanul maradtak”, mit gondolnak a G. Caféről annak törzsvendégei. Egy-egy kávé mellett szedtük össze a gondolataikat.

Fecső Zoltánt, a *Székelyföldi Stúdió* szerkesztőjét a munkahelyén kaptuk el, ő a G. megnyílása óta, azaz 17 éve törzsvendég, szabadideje jelentős részét töltötte a kultúrkocsmában, amit ő szívesebben nevez közösségi térnek, hiszen az ottani közösség tetszett neki ott elsősorban, rengeteg új kapcsolata alakult ki ott.

Fecső mellett, hogy az első pillanatoktól törzsvendég, filmvetítések szervezésével is besegített **Bihari Lóránt** és **Asztalos Barna** tulajdonosoknak, akiket inkább Kukaként és Barniként ismerhettünk. Fecső nem hiszi, hogy e két személy kapcsolatrendszere nélkül tudna működni ez a fajta kulturális élet.

Védőbástya volt az idiótákkal szemben

Ugyan nem beszélt még erről a két volt bérlővel, de nagyon reméli, hogy egy más térben folytatni fogják a *G. Egyesület* tevékenységét, szerinte a varázsa ugyanúgy meglenne egy másik helyen is, ugyanis a romkocsmá hangulatot könnyen meg lehet teremteni. „Amit mindig is nagyra tartottam bennük, hogy vállalkozóként ők nem kapnának elismerést, mert **a profitjuk jelentős részét fektették vissza kultúrába**” – vélekedett.

A G. döntő hatással volt a hely kortárs kultúra terjesztésére Székelyudvarhelyen, Fecső úgy fogalmazott, hogy egy alternatív művelődési házként működött, hiszen felsorolni is nehéz lenne, hogy kiket láthattunk ott. Úgy gondolja, az elmúlt 17 év alatt a G. Café többet tett a kortárs kultúráért összművészeti szempontból, mint számos közpénzből fenntartott intézmény. És persze mindezt nem tolakodóan, vagy hivalkodóan tette, hanem **tényleg képes volt a művészetet vonzóvá, befogadhatóvá tenni**

.

Ismertünk mindenkit, na...

Izsák Noémi 22 éves egyetemi hallgató Szebenben, de amikor éppen itthon volt, akkor két lehetőség volt: vagy az otthonában, vagy pedig a G. Caféban lehetett őt megtalálni. „Nekem az volt a második otthonom, rettentő sok embert megismertem ott” – fogalmazott.

Noémi akkor is bekérezkedett, amikor bontották szét a helyet, az egyetlen megmaradt kanapén üldögéltek és nosztalgiáztak, még egy régi fényképet is megmentett magának az egyik terem faláról. Elmondása szerint úgy érezte, mintha kilakoltatták volna, **mintha az életét hordták volna ki az ajtón.**

Noémi sok alkalommal egyedült járt le, és mindig talált valakit, általában idősebb vendégekkel ült, akikben azt szerette, hogy **az élettel kapcsolatos tanácsokkal látták el**, és nagy dolgokon gondolkozott el ezen a helyen.

Először félve ment be, azon a nyáron, amikor végeztek a nyolcadik osztállyal, azóta elrepült már pár év, ő körülbelül 5 éve tartja magát törzsvendégnek úgy, hogy néhány hetet dolgozott is a pultnál, hogy nyári kiegészítést szerezzen.

Tizen egy kólara

Szász Attilával, becenevén Szaszával és **Csedő Attilával** is a Mokkában találkoztunk. Ők sem ma kezdték a „gézést”. Előbbinek halvány emlékei vannak, hogy ő még a Szentimre túlsó oldalán is volt egyszer a G Pontban, de amikor huzamosabban kezdett járni, akkor még a pincében, a mostani Alsó Gé helyén működött a lokál.

„Most **mindenki elvan, hogy tele van fiatalokkal a hely, de régen mi voltunk ekkorák**, ittunk tizen egy kólát, és estefele a pincérek szóltak, hogy azért legyen elég” – nosztalgizált Szasza, akiknek suli utáni találkozóhely lett a Gé. Úgy emlékszik, hogy akkor még nem igazán voltak rendezvények, de közösségkovácsoló ereje volt a helynek.

Az újonnan nyíló Caféba nehezebben szoktak be, hiszen sznobságnak tartották kávézóba járni a kocsma helyett, de szépen lassan teljesen más irányba mozdult el a párhuzamosan működő két hely és egy idő után Szaszáék is fent találták magukat.

„Nincs még egy olyan szórakozóhely, ahol ennyi mindent rendeztek volna” – tért ki Szasza is a G. Café kulturális vonatkozására, de szerint ez egy plusz volt. **„Ha azok nincsenek, akkor nem jártunk volna oda, de nem azért jártunk oda**

” – fogalmazott és azt is elmesélte, hogy egy időben ott dolgozott a laptopjával „Isten tudja,

hány kávé mellett".

Bár nehezen tudja elképzelni, hogy az új tulajdonosokhoz közel áll a művészies, romkocsmás világ, de bizakodó, annak meg kifejezetten örül, hogy elvitték a G. Café belső elemeit, hiszen nem az fog újranyílni, szerintem nem kell görcsösen ragaszkodni hozzájuk. „Nézzük meg, hibái is voltak a helynek, amiket sokan láttak, hátha azokat pont kijavítják” – mondta.

Ha már erre terelte a szót Szasza, akkor a hibákról is kérdeztem. „Az biztos, hogy a dohányzás kitiltása bezavart, az is, hogy nem kaptak támogatást, ez százszázalékos, de érdekes módon más kávézó sem kap támogatást, és más kávézóból is kitiltották a dohányzást, máshol elég jellemzően mégis tele volt minden egy péntek este.

Egy régi törzsvendég ismerősöm ezt írta ki a zárás estéjén: sajnáljuk, hogy hűtlenek voltunk hozzád, de te is megcsaltál. Az nem a dohányzás ellenes törvény, a támogatás hiánya vagy a humán erőforrás hibája, hogy nem tudnak hozni egy limonádét, mert nincs menta, vagy nem tudnak hozni bármit az éjszaka közepén, mert nincs pohár. **Valami azért ott is félrecsúszott**, érződött egy elfáradás. Az egy populista duma, hogy a sör miatt, de tényleg tudok vagy húsz

személyt, aki azóta nem jár oda, amióta kicserélték a söröket" – magyarázta Szasza.

A tulajdonosok mellett **Asztalos Lehel**t Szasza szerint egy hatalmas köszönet illeti, mert ő egy igazi vendéglátó volt, törődött az emberekkel.

Elmondása szerint a Kalapost szereti, de nagyon jó kérdés, hogy hova fog járni, válaszolta, amikor kérdeztem. „Ami mindenhol hiányzik, de a G.-ban megvolt, az hogy **egy bizonyos idő után nem asztalok voltak, hanem egy közösségi tér, hol ezzel álltál szóba, hol oda ültél le**”, és ez máshol akkor sem működik, ha legalább ugyanannyi az ismerős" – fejezte be mondandóját Szasza.

„Szász, miért szerettem a G-t?”

– fordult Szaszához Csedő. Ő egyetem után lett törzsvendége a helynek, körülbelül 2008-ban. Szasza segítségével is elmondta végül, hogy a G stabilitását szerette, hiszen **minden péntek-szombaton volt koncert a helyen és bár sokszor a zenekart sem ismerték, tudták, hogy mindig jó**

Ő a Kalaposban és a Mokkában gondolkodik egyelőre. Reméli, hogy valami egyedi kerül a G. Café helyére, szerinte teljesen más lesz a vendégkör. A sörök miatt Csedő is panaszkodott kicsit, „azt hittük, két év alatt meg tudjuk szokni, de szenvedtünk erősen, ott maradtunk mégis, mert a hangulat megvolt” – mondta. Szerinte más lokál közösségét azért nem érintené kedvenc helyük bezárása ennyire, mert a G. Caféba egy olyan kialakult vendégkör járt, amely többnyire csak odajárt. „A Kalaposban foglaltál asztalt?” – fordult oda beszélgetésünk végén Szaszához.

Bokor Elődöt a Palló Imre Művészeti Szakközépiskola diákját is megkérdeztük, hogy a többi hely ellenében, miért a G. Cafét választották, hiszen ugyan csak egy éve, de mindennapos vendégei a helynek társaságával.

Szerinte hatalmas a generációs gát közöttük és az idősebbek között, ezért nagyon féltek az elején bejárni ide, úgy érezte, nem fogadják be őket. Most pedig úgy gondolja, hogy nem így volt. Szasza szavai jutottak eszembe, amikor Előd elmesélte, hogy **Dana**, a pultos lány nem nézte túl jó szemmel, hogy egy többfős társasággal jöttek be sulis után és csak egyikük fogyasztott.

„Bejöttél és megcsapott egy családi feeling, olyan hangulatos volt. Ha elmaradt egy óránk, akkor is idejöttünk rögtön” – mondta Előd, aki szerint **a többi helyel az a baj, hogy túl kereskedelmiek**, ezt itt nem érezte. Én választottam helyette az Alsó Gét találkozni, mert neki fogalma sem volt, hogy hova lehetne menni kávézni.

„Kulturált, igényes hely, ami **egy oázis volt az emberek számára**. Ha bejött egy ezeridegen, máris az egység része lett. Mindig volt helyem itt” – áradozott a pallós diák, aki sokszor rajzolni is ide járt. Szerinte egy nagyon aktív közeg volt itt, programjaik alakultak ki a Gében. Volt, hogy bejött tizenkettőkor és úgy maradt estig, hogy nem folyamatosan itt volt, csak ez volt a találkozóhely, ahol összejöttek, összedobták a benzinre való pénzt és spontán kirándultak egyet.

Előd: „A helyek ősideltől is, ahogy nekünk is, voltak és mindig is lesznek. A G. Egyesület programjai valahol folytatódni fognak, de nagyon sok összetevő kell ahhoz, hogy ez ugyanolyan legyen, mint amilyen volt.

Ide is, oda is

Előd gördeszkázik, úgyhogy lokál nélkül is megtalálja majd a helyét, szerinte sokkal több időt fog eltölteni a parkban, mint ezelőtt. Ő is reménykedik abban, hogy a G. Egyesület programjai valahol folytatódni fognak, de nagyon sok összetevő kell ahhoz, hogy ez ugyanolyan legyen, mint amilyen volt.

Elmondta, kommersznek tartja a többi helyet, amelyeket mindenki be tud fogadni, de szerinte ezeknek a helyeknek a közegét nem érintené meg úgy a zárás, mert könnyebben kapnak alternatívát. **„Aki nem a G.-be járt, az mindenhova járt, benéznek ide is, oda is,** nincsenek megkötéseik” – magyarázta Előd.

Asztalos Ágnes újságíró is megkérdeztük, miért szerette a helyet, ő már a legelső Gében is törzsvendégnek számított. Egy bő héttel a zárás után kezdenek ezzel kapcsolatban kitisztulni a gondolatai.

Egy igazi találkozóhelynek nevezte, annak a réteg találkozóhelyének, amely most egy kicsit otthontalanná vált. Szerinte az évek alatt kialakult, hova járnak a sportkedvelők, a fiatalabb réteg és a G. Cafénak is ugyanúgy megvolt a sajátos közössége. **„Ennek a helynek szelleme volt, amit nagyon nehéz kialakítani**

, túl azon, hogy biztosan sokaknak nem tetszett, hogy nem záródott rendesen az ajtó, vagy húzott az ablak" – mondta.

Nagyon fog hiányozni

Ha éppen a litvánkék-fekete dekoráció nem is jött be neki, akkor is sikerült elérniük a tulajdonosoknak, hogy otthon érezze magát, hogy lelke legyen a helynek. Ő is kereste arra a választ, hogy a G. Café közegét miért viselte meg ennyire a zárás. „Azt hiszem, hogy a sajátossága és a hely szelleme miatt, szerintem ez több volt, mint egy kidíszített, kifestett lokál. A szelleme a rendezvényekből jött, a hangulatból" – magyarázta.

Akár a többi törzsvendég, ő is úgy látja, valószínűleg kicsit belefáradtak a tulajdonosok, nem lehetett könnyű gazdaságilag sem fenntartani, pláne hogy minden rendezvény ingyenes volt, mégsem tudták elképzelni, hogy belépőt kérjenek.

„Kisvárosi udvarhelyiként úgy érezhettük, hogy mi is részesei vagyunk valami nagy, európai, nemzetközi, magyar vagy éppen erdélyi löktetésnek ” – kereste a választ arra, hogy miért ilyen nehéz pótolni a G. Cafét, hiszen ők már az első kocsmaszínházat 15 évvel

ezelőtt megtapasztalhatták, vagy megnézhatték Márdirosz Ágnesnek egy népballadára épített egyéni előadását, és sok alkalommal leülhettek a zenészekkel együtt beszélgetni.

Bízik benne, hogy új otthonra találhatnak az akkori törzsvendégek, ha lesz kedve még a tulajdonosoknak ezzel foglalkozni. „Bárhol ki lehet alakítani, el is beszéltük, hogy összesen három helyen volt. Kukában mindig értékeltem, hogy van benne egy stílusérzék, ő adta meg részben a lelkét, és a köré gyűlt barátok, például Hermann Levente festette a falakat” – mesélte.

„Én a kávézásokból kimaradtam a munka miatt, otthon kávézok. Néha láttam, milyen vagány volt, hogy délelőtt kávé mellett megvitatták az újságokat bent az emberek. Most itthon van egy kedves magyarországi barátnőm, akinek még az édesanyja is megkérdezte, hogy hol fogtok most találkozni Ágiékkel. Valószínűleg többet fogunk járni egymáshoz a barátokkal, de **azt a feelinget nem fogjuk megtalálni sehol, nagyon fog hiányozni**” – mondta a jövőről Ágnes.